

OPONENTSKÝ POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

Autor: Jakub RŮŽIČKA
Studium: Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta,
katedra sociální geografie a regionálního rozvoje
Téma: Analýza faktorů podmiňujících kriminalitu ve městě Liberec
Vedoucí práce: RNDr. Jana Spilková, Ph.D.
Oponent: RNDr. Jaroslav Vávra, Ph.D., Technická univerzita v Liberci
(hodnocena je elektronická verze práce)

1. Volba tématu

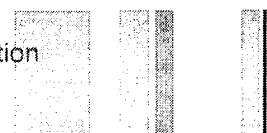
Téma je aktuální a v české geografii zatím málo frekventované

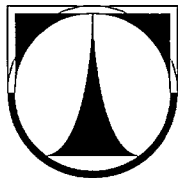
2. Teoretická část

Autor si vytkl za cíl hledat časoprostorové vzorce trestných činů v městě Liberec (s. 11). Časová složka je však v práci velmi málo zastoupena, což dokumentují již předkládané hypotézy (s. 12). V nich se čas neobjevuje. V hypotézách se autor zaměřil na dva nejčastější trestné činy – krádež dvoustopých vozidel (osobních automobilů) a krádež věcí z osobních automobilů. Tímto způsobem však zkrsluje genderové hodnocení trestných činů, protože vyhraněnost vzhledem k pohlaví pachatelů je zřejmá. Zde by byly vhodnější pro hodnocení kategorie „kapesní krádeže“, ve kterých by se projevila kromě pohlaví i věková kategorie nezletilých. Otázkou je, zda jiné trestné činy (autor uvádí, že Policie jich eviduje téměř 100 druhů, s. 38-41) by neměly lepší vypovídající schopnost – například z hlediska osobní bezpečnosti jako je loupež, krádež vloupáním do bytů/do rodinných domků, i když jsou tyto trestné činy méně četné.

V *Dictionary of Human Geography* (5. vydání, 2009, s. 120) se uvádí u hesla *crime*, že geografie tohoto oboru se zaměřuje na vysvětlování prostorových klastrů kriminálního chování, na uvažování, jak uspořádat a monitorovat prostory tak, aby se snížil výskyt kriminality, a na vysvětlování, jak širší sociální a politická dynamika vytváří strach ze zločinů a jak se vytváří sociální reakce na tuto situaci. Autor svou diplomovou práci do naplňování těchto cílů směřuje.

V teoretických východiscích autor odkazuje na text Sýkory (1993) a doplňuje jej o aktuální a vhodnou americkou literaturu. Ve svém hodnocení území ji však nepoužívá. Spíše ve svém hodnocení směřuje k modelům urbánní struktury (Burgess 1924; Hoyt 1939, Ullman a Harris 1945), které však nikde neuvádí, ač v českém zdroji v sociálně ekologickém přístupu jsou tyto modely uvedeny (Sýkora 1993, s. 67). Ani neodkazuje například na migrační zákony Ravensteina, ač na ně naráží (s. 25). Bylo by také vhodné uvádět v textu jméno Cahill v přechýlené podobě i kvůli tomu, že se v jejím hodnocení kriminality mohou objevovat genderové zkušenosti. Dále upozorňuji na zavádějící používání anglického pojmu „neighborhood“. Cituji z DP (s.30): „(...) nízký socioekonomický status obyvatel může způsobit jejich izolaci od dění a veškerého rozhodování ve čtvrti, ve které žijí ...“ Je nutné brát v úvahu anglosaského chápání intenzivního vztahu domov – sousedství domova (neighborhood). Lidé mají na určitém místě domov, každodenně se kolem něj pohybují. Navzájem se v tomto místě znají, ovlivňují, vyměňují si informace, jsou k sobě přátelští/nepřátelští. Jde také o součást sociální kontroly, kterou autor ve své práci zmiňuje. Nejedná se tedy pouze o adresu, na kterou jim chodí pošta, tedy o jakousi vnějškovost, ale o intenzivní „vnitřní“ chápání místa, ke kterému jsou svými zkušenostmi silněji nebo méně silně připoutaní.

OPONENTSKÝ POSUDEK NA DIPLOMOVOU PRÁCI

Autor: Jakub RŮŽIČKA
Studium: Univerzita Karlova v Praze, Přírodovědecká fakulta,
katedra sociální geografie a regionálního rozvoje
Téma: Analýza faktorů podmiňujících kriminalitu ve městě Liberec
Vedoucí práce: RNDr. Jana Spilková, Ph.D.
Oponent: RNDr. Jaroslav Vávra, Ph.D., Technická univerzita v Liberci
(hodnocena je elektronická verze práce)

1. Volba tématu

Téma je aktuální a v české geografii zatím málo frekventované

2. Teoretická část

Autor si vytkl za cíl hledat časoprostorové vzorce trestných činů v městě Liberec (s. 11). Časová složka je však v práci velmi málo zastoupena, což dokumentují již předkládané hypotézy (s. 12). V nich se čas neobjevuje. V hypotézách se autor zaměřil na dva nejčastější trestné činy – krádež dvoustopých vozidel (osobních automobilů) a krádež věcí z osobních automobilů. Tímto způsobem však zkrsluje genderové hodnocení trestných činů, protože vyhraněnost vzhledem k pohlaví pachatelů je zřejmá. Zde by byly vhodnější pro hodnocení kategorie „kapesní krádeže“, ve kterých by se projevila kromě pohlaví i věková kategorie nezletilých. Otázkou je, zda jiné trestné činy (autor uvádí, že Policie jich eviduje téměř 100 druhů, s. 38-41) by neměly lepší vypovídající schopnost – například z hlediska osobní bezpečnosti jako je loupež, krádež vloupáním do bytů/do rodinných domků, i když jsou tyto trestné činy méně četné.

V *Dictionary of Human Geography* (5. vydání, 2009, s. 120) se uvádí u hesla *crime*, že geografie tohoto oboru se zaměřuje na vysvětlování prostorových klastrů kriminálního chování, na uvažování, jak uspořádat a monitorovat prostory tak, aby se snížil výskyt kriminality, a na vysvětlování, jak širší sociální a politická dynamika vytváří strach ze zločinů a jak se vytváří sociální reakce na tuto situaci. Autor svou diplomovou práci do naplňování těchto cílů směřuje.

V teoretických východiscích autor odkazuje na text Sýkory (1993) a doplňuje jej o aktuální a vhodnou americkou literaturu. Ve svém hodnocení území ji však nepoužívá. Spíše ve svém hodnocení směřuje k modelům urbánní struktury (Burgess 1924; Hoyt 1939, Ullman a Harris 1945), které však nikde neuvádí, ač v českém zdroji v sociálně ekologickém přístupu jsou tyto modely uvedeny (Sýkora 1993, s. 67). Ani neodkazuje například na migrační zákony Ravensteina, ač na ně naráží (s. 25). Bylo by také vhodné uvádět v textu jméno Cahill v přechýlené podobě i kvůli tomu, že se v jejím hodnocení kriminality mohou objevovat genderové zkušenosti. Dále upozorňují na zavádějící používání anglického pojmu „neighborhood“. Cituji z DP (s.30): „(...) nízký socioekonomický status obyvatel může způsobit jejich izolaci od dění a veškerého rozhodování ve čtvrti, ve které žijí ...“ Je nutné brát v úvahu anglosaského chápání intenzivního vztahu domov – sousedství domova (neighborhood). Lidé mají na určitém místě domov, každodenně se kolem něj pohybují. Navzájem se v tomto místě znají, ovlivňují, vyměňují si informace, jsou k sobě přátelští/nepřátelští. Jde také o součást sociální kontroly, kterou autor ve své práci zmiňuje. Nejedná se tedy pouze o adresu, na kterou jim chodí pošta, tedy o jakousi vnějškovost, ale o intenzivní „vnitřní“ chápání místa, ke kterému jsou svými zkušenostmi silněji nebo méně silně připoutaní.

